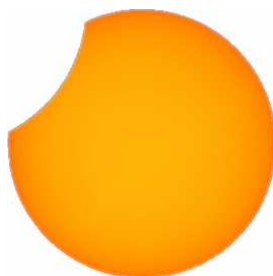

**HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM
v Hradci Králové**

Zpráva o činnosti za rok 2008

Částečné zatmění Slunce
8. srpna 2008

únor 2009

ÚVOD

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem. Je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové v oddílu Pr, vložce číslo 692.

Tato zpráva o její činnosti za rok 2008 je zpracována s drobnými doplněními podle osnovy obsažené ve Směrnici č. 7 Rady Královéhradeckého kraje z 2. 2. 2005 k řízení příspěvkových organizací zřízených krajem a obchodních společností založených krajem.

I. KULTURNÍ ČINNOST

RZHPKSI

Kulturní a vzdělávací činnost probíhala podle plánu, jemuž také odpovídá následující členění :

	<i>program</i>	<i>návštěvník</i>	<i>návšt. x hod.</i>
1. Večerní programy pro nejširší veřejnost, především dospělou, tři večery v týdnu, z toho jeden v sobotu. Začátky v 19 hodin, v dubnu až srpnu ve 20 hodin. Hlavní částí programu: prohlídka stálé astronomické a kosmonautické výstavy se samoobslužným informačním počítačem, přednáška s počítačovou projekcí, příp. diapositivy, odborné filmy, velkoplošná projekce astronomických nebo kosmonautických videozáznamů, projekce umělé oblohy v planetáriu, seznámení se s dalekohledy, příp. prohlídka tématické výstavy. Délka programu průměrně 2 hodiny. Při příznivém počasí (jasná obloha) byla krácena projekce videozáznamů a závěr programu byl prodloužen a věnován praktickému pozorování pomocí dalekohledů. Programy byly obměňovány v závislosti na ročních obdobích a úkazech ve vesmíru a průběžně aktualizovány novými informacemi.	146	1 261	2 522
2. Večerní pozorování pro nejširší veřejnost, především dospělou, tři večery v týdnu, z toho jeden v sobotu. Začátky ve 20:30, v dubnu až srpnu ve 21:30 hod., délka programu 1,5 až 2 hodiny. Při jasné obloze pozorování zajímavých objektů večerní oblohy pomocí dalekohledů doplněné počítačovou ukázkou snímků oblohy získaných z jiných observatoří (včetně kosmických) prostřednictvím Internetu a ukázkou vlastních snímků pořízených dalekohledem pomocí CCD astrokamery. Při zhoršení počasí bylo pozorování nahrazeno projekcí umělé oblohy v planetáriu.	33	282	564
3. Pozorování Slunce pro nejširší veřejnost. Začátky každou sobotu ve 14 hodin, v dubnu až srpnu v 15 hodin, délka programu 1 hodina. Při jasné obloze pozorování slunečních skvrn promítaných dalekohledem, informace o sluneční aktivitě. Při nepříznivém počasí ukázky ze záznamu z předchozích jasných dní.	36	267	267
4. Programy pro děti v sobotu odpoledne obsahovaly astronomickou pohádku promítanou v planetáriu počítačovou projekcí, jednoduché seznámení se s hvězdnou oblohou v planetáriu, poznávání souhvězdí a sluneční soustavy hrou s astronomickými kostkami, krátké starší dětské filmy promítané v kinosále videoprojekcí, ukázkou dalekohledů, příp. pozorování okolí pomocí dalekohledu, v případě příznivého počasí pozorování Slunce. Začátek každou sobotu v 15 hodin, v dubnu až srpnu v 16 hodin, délka programu 1,5 až 2 hodiny. Program byl obměňován měsíčně.	50	1 271	2 542

5. **Specializované odborné akce** pro vážné zájemce z řad starší mládeže a dospělých byly pořádány především s ohledem na aktuální astronomické a kosmonautické otázky, na zajímavá geografická témata a Mezinárodní rok planety Země, a to průměrně dvakrát měsíčně (kromě letních prázdnin) formou projekcí, přednášek, besed :
16. 1. *Současné proměny Tibetu*, Zuzana Ondomišiová, – o. s. Potala,
 23. 1. *Sluneční energie*, Jan Zima – HPHK,
 9. 2. *Měsíc v mýtech, náboženstvích a v umění*, Jan Tomsa,
 10. 2. *Ekologická doprava pro města*, autoři výstavy – Sdružení pro elektrickou trakci,
 23. 2. *Arizona – ráj cestovatelů a astronomů*, Pavel Chadima,
 8. 3. *Z historie československé kosmonautiky*, Karel Bejček – HPHK,
 22. 3. *Ekologická doprava pro města*, Filip Klein, Daniel Ditrych, Karel Syrůček – SPET,
 16. 4. *Jižní Indie*, Bohuslav Pech a Pavla Vítková,
 26. 4. *Planety v mýtech, náboženstvích a v umění*, Jan Tomsa,
 17. 5. *Vývoj života v geologickém čase*, Vladimír Socha,
 24. 5. *Hvězdárny coby strážci času*, Pavel Chadima,
 7. 6. *Je život jenom na Zemi?*, Jan Veselý – HPHK,
 14. 6. *Vývoj názorů na sluneční soustavu*, Karel Bejček – HPHK,
 20. 9. *Hvězdy v mýtech, náboženstvích a v umění*, Jan Tomsa,
 27. 9. *Velká vymírání v dějinách planety*, Vladimír Socha,
 11. 10. *Globální oteplování: mýty a skutečnosti*, Roman Šula – AsÚ AV ČR, Ondřejov
 17. 10. *Nad pampou sa blýska*, Jiří Grygar – FzÚ AV ČR, Praha,
 1. 11. *Hvězdy v mýtech, náboženstvích a v umění*, Jan Tomsa,
 8. 11. *Za památkami Říma*, Karel Bejček – HPHK,
 6. 12. *Kosmonautika 2008*, Karel Bejček – HPHK,
 13. 12. *Vývoj člověka*, Vladimír Socha.

21

510

1 020

program návštěvník návšt. x hod.

6. **Programy o Zemi a vesmíru** pro školní mládež názorným způsobem opakovaly a rozšiřovaly školní látku z astronomie a příbuzných oborů, a to jak pro předměty prvouka, přírodověda, přírodopis, zeměpis a fyzika podle dosavadních školních osnov pro základní a střední vzdělávání, tak pro vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* v prvním stupni, *Člověk a příroda* ve druhém stupni a pro průřezové téma *Environmentální výchova* podle nových rámcových programů pro základní vzdělávání. V deseti programech pro téměř všechny věkové skupiny žáků a studentů od mateřských škol po školy střední bylo využíváno řady speciálních pomůcek jako projekčního planetária, počítačové projekce, velkoplošné videoprojekce odborných a výukových filmů, teluria, Foucaultova kyvadla, dalekohledů, stálé astronomické a aktualizované kosmonautické výstavy, prostorových modelů povrchu Měsíce a Marsu, planetární a galaktické stezky v okolí hvězdárny, nově zřízeného multifunkčního sálu vybaveného projekční technikou a demonstračními a herními pomůckami (astronomické kostky) a při jasné obloze pozorování sluneční fotosféry promítané dalekohledem. Délka programů byla nejméně 2 hodiny, obvyklé začátky v pracovních dnech v 8:15, 10:00, 13:00 a ve 14:45 hod.

636 15 356 32 248
z toho učitelé : 941 1 976

<i>program a jeho obsah</i>	<i>vhodný pro:</i>	<i>ročník stupeň</i>	<i>předmět vzdělávací oblast průřezové téma</i>
A Poprvé na hvězdárně den a noc, roční období, astronomická pohádka v planetáriu		1. až 3. roč. 1. stupeň	prvouka <i>člověk a jeho svět</i>
B1 Sluneční soustavou Slunce, planety, měsíce, pohyby Země, den a noc, roční období		5. roč.	přírodověda
B2 Země a její sousedé tvar, velikost a pohyby Země, roční období, čas a jeho měření ostatní tělesa sluneční soustavy		2. stupeň	<i>člověk a příroda</i> (zeměpis)
C Světlo zatmění Slunce a Měsíce a příbuzné optické úkazy jednoduché optické pokusy a optické přístroje		7. roč. 2. stupeň	fyzika <i>člověk a příroda</i>
D Přeměny energie v přírodě přeměny energie, Slunce - zdroj energie, oteplování Země		8. roč. 2. stupeň	fyzika, přírodopis <i>environment. vých.</i>

E Vesmír hvězdy, orientace na obloze, souhvězdí, galaxie, stavba vesmíru	9. roč.	fyzika
F Naše planeta Země vznik a vývoj Země a života na Zemi, geologické éry a děje, porovnání s jinými tělesy	9. roč.	přírodopis
G Gravitační zákony pohyby těles v gravitačním poli, Keplerovy a Newtonovy zákony	10. a 11. roč.	fyzika (gymnázia a lycea)
H Naše kosmické okolí Slunce, planety sluneční soustavy, stavba vesmíru	10. a 11. roč.	fyzika (střední odborné školy)
I Astrofyzika hvězdy a jejich vývoj, galaxie, kosmologie	12. a 13. roč.	fyzika (gymnázia a lycea)
J Exkurze na hvězdárnu novinky z výzkumu vesmíru, souhvězdí v planetáriu, dalekohledy	4. až 13. roč.	(školní i neškolní výlety)
K programům B až J byla v případě zájmu přidána komentovaná prohlídka části planetární či galaktické stezky:		
K Planetární stezka procházka částí (2,5 km) modelu sluneční soustavy v měřítku 1 : 1 miliardě v přírodě v okolí hvězdárny s výkladem o sluneční soustavě	4. až 13. roč.	
L Galaktická stezka procházka částí (1,5 – 3 km) zmenšeniny (1 : 170 miliardám) naší Galaxie v okolí hvězdárny s výkladem o Mléčné dráze a ukázkami jejích objektů.	9. až 13. roč.	

7. **Programy pro organizované skupiny** mládeže a dospělých v rámci vzdělávání nebo v rámci cestovního ruchu byly realizovány v pracovních dnech a v sobotu odpoledne a večer na základě předchozí vzájemné domluvy. Obsah programů vycházel z večerních a odpoledních programů pro veřejnost, programů pro školní mládež a přednáškových akcí tak, aby byl respektován zájem návštěvníků a jejich věkové a sociální složení. Zařazeny byly i komentované procházky částmi planetární a galaktické stezky.

32

835

1 755

	program	návštěvník	návšť. x hod.
8. Pozorování významných jevů a další mimořádné akce k astronomickým i jiným významným událostem pořádané mimo běžné návštěvní dny:		7	1 404
17. květen Pozorování okolí a oblohy dalekohledem z věže vodárny – den otevřených dveří na věžovém vodojemu v NHK, ve spolupráci s Královéhradeckou provozní, a.s., 9 – 11 hodin, 14 – 16 hodin, 21 – 22 hodin,			
1. srpen Částečné zatmění Slunce – pozorování mimořádného úkazu dalekohledy v kopuli a na terase, přímý přenos úplného zatmění z Ruska a Číny prostřednictvím internetu a opačně přímý přenos pozorování průběhu zatmění od nás na stránky www.idnes.cz,			
26. září Podzimní noční obloha – pozorování v rámci mezinárod. akce <i>Noc evropských vědců</i> , pro nepřízeň počasí se konal náhradní program v planetáriu,			
4. říjen Seminář o slunečních hodinách – přednášející Jaromír Ciesla, Miloš Nosek, Miroslav Brož, Karel Bejček, Pavel Uhrin,			
1. prosinec Zákryt Venuše Měsícem – pozorování mimořádného úkazu, pro nepřízeň počasí náhradní program v kinosále a přenos z internetu.			
9. Tematické výstavy doplňující astronomický a přírodovědný program hvězdárny: V únoru a březnu byla ve spolupráci se Sdružením pro elektrickou trakci připravena a otevřena výstava tematicky související s Mezinárodním rokem planety Země Ekologická doprava pro města (trolejbusy, tramvaje, metro, železnice u nás i v Evropě). V červenci až září byla instalována a otevřena prázdninová výstava Rallye Paříž–Dakar – 30 let (papírové modely vozidel, plakáty, itineráře), autoři: P. Balda, M. Drábek, J. Vintř, R. Hruška.	170	3 008	3 008
10. Systematické vzdělávání vážných zájemců pokračovalo kurzem astronomie a astrofyziky a astronomickým kroužkem. Kurz astronomie a astrofyziky vyžadující gymnaziální znalosti matematiky a fyziky se konal v pátek odpoledne. Astronomický kroužek mládeže ve věku 12 až 18 let byl rozdělen na dvě oddělení (žáky základních škol a studenty středních škol), která se scházela ve středu odpoledne.	53	308	472

program návštěvník návšt. x hod.

11. Akce v jiných místech

25 964 1 597

8. a 9. únor **Člověk, víra, kosmonautika** – 3 přednášky (Karel Bejček), Blatnice pod sv. Antonínkem,
15. březen **Hvězdy, kosmonautika, Bůh** – beseda (Karel Bejček), Biskupské gymnázium HK,
12. duben **Automobilový výlet za slunečními hodinami** – Kačina, Žehušice, Chotusice, Čáslav,
Hraběšín, Křesetice, Malešov, Suchdol, Kutná Hora, (Jan Trebichavský, Miroslav Brož),
25. duben **Stav beztlíže a lidé** – přednáška (Karel Bejček), ZŠ Josefov,
9. květen **Interkosmos, laserové pozorování družic** – přednáška (Karel Bejček),
KOSMOS NEWS PARTY 2008, Bohdaneč,
19. červen **Lety kolem Země, výzkum sluneční soustavy** – přednáška (Karel Bejček),
Klub křesťanské mládeže, Praha,
29. červen **Kosmonautika, lety na Měsíc, ISS** – beseda a pozorování oblohy (Karel Bejček),
skautský tábor KTO, Častolovice,
6. červenec **Astronomie, souhvězdí** – beseda a pozorování (Karel Bejček), skautský tábor Vranice,
16. červenec **Dětský domov dětem** – beseda a promítání (Karel Zubatý), letní tábor Senožaty,
31. červenec **Červený kříž dětem** – program pro děti (Miroslav Krejčí, Karel Zubatý), ČČK Chrudim,
6. srpen **Obloha bez světla** – pozorování oblohy (Karel Zubatý), Středisko mládeže Příchovice,
28. srpen **Slunce nad Jedlovou** – pozorování Slunce s besedou (Karel Bejček, Karel Zubatý),
Sdružení mládeže Jedlová v Orlických horách,
11. až 13. září **Hrajme si i hlavou** – fyzikální a astronomické experimenty a pozorování,
ve spolupráci s UHK, 3 dopoledne a 2 odpoledne na Tylově nábřeží v HK,
4. říjen **Putování za slunečními hodinami** – procházka Hradcem Králové s odborným výkladem
o slunečních hodinách (Miroslav Brož),
5. říjen **Automobilový výlet za slunečními hodinami** – Dobruška, Nové Město n. Metují,
Náchod, Hronov, Police n. Metují, Teplice n. Metují (Miroslav Brož),
20. a 24. říjen **Tajemný vesmír** – pozorování (Karel Zubatý), fy Rene Svitavy a Hradec Králové,
9. prosinec **Beseda o přírodě a hvězdách** – beseda (Karel Bejček), kroužek mladých přírodovědců
ZŠ Habrmanova, Hradec Králové,
20. prosinec **Lucie noci upije** – beseda (Jan Veselý), Městské divadlo ve Žďáru nad Sázavou.

12. **Odborná informační, metodická a poradenská pomoc** v oblasti astronomie, kosmonautiky a příbuzných vědních oborů byla poskytována orgánům veřejné správy, hvězdárnám, astronomickým kroužkům, astronomům amatérům i jednotlivcům z nejširší veřejnosti formou odpovědí na telefonické, e-mailové, písemné nebo ústní dotazy, týkající se úkazů na obloze východů a západů Slunce, časových pásem, souřadnic obcí apod.
13. **Šíření informací** z astronomie a příbuzných vědních oborů bylo realizováno prostřednictvím regionálního i celostátního tisku (LN, MF Dnes), rozhlasu, televize, plakátů, vlastních internetových stránek (www.astrohk.cz), přenosu pozorování zatmění na server iDnes.cz, měsíčního informačního zpravodaje o vesmíru a o programech hvězdárny a planetária pro veřejnost „Měsíčník“, vlastního CD-ROMu a ve spolupráci s Astronomickou společností v Hradci Králové vydávaného dvouměsíčníku „Povětroň“.
14. **Tvorba a prodej publikací a pomůcek** pro astronomii a kosmonautiku (mapy, kalendáře, ročenky, pohlednice, návody, plakáty apod.) vydávaných jak naší, tak i jinými hvězdárnami. Prodej byl zajišťován pro nejširší veřejnost v návštěvních hodinách a při návštěvách organizovaných skupin, hlavně školních. Průběžně je vyráběn (vypalován) vlastní CD-ROM. Ve spolupráci s Astronomickou společností v HK bylo vydáno 7 čísel dvouměsíčníku „Povětroň“. Film „Sluneční soustava 2003“, vytvořený pro vlastní potřebu, je průběžně vydáván (vypalován) na DVD a prodáván spolu s 3D brýlemi pro prostorové vnímání některých pasáží tohoto filmu. K mezinárodnímu roku Astronomie 2009 byly ve spolupráci s brněnskou hvězdárnou vytvořeny české titulky pro DVD film Astronomické oči (Eyes on the Skies) vyrobený v koprodukcí Mezinárodní astronomické unie, Evropské kosmické agentury a Evropské jižní observatoře. DVD s filmem je určeno hlavně školním návštěvám, ale je nabízeno k prodeji též návštěvníkům hvězdárny. Prodej byl dále rozšířen o malé dřevěné přenosné sluneční hodiny. Pro další zlepšení služeb návštěvníkům byl pořízen starší repasovaný prodejní automat balených potravin (sušenky, krabicové nápoje), který je spolu s automatem na teplé nápoje provozován ve vlastní režii.
15. **Pozorovatelské sekce** se ve spolupráci s Astronomickou společností v Hradci Králové zaměřily kromě tradičních amatérských vizuálních a fotografických pozorování především na fotoelektrická pozorování proměnných hvězd (fotometrie 30 zákrytových dvojhvězd, 42 okamžiků minim) a menších těles sluneční soustavy (určeno 155 poloh 16 komet, 30 poloh 5 blízkozemních planetek a předáno do Minor Planet Center, Cambridge, Massachusetts, USA) pomocí robotického dalekohledu vybaveného CCD astrokamerou.

40

208

652

program návštěvník návšt. x hod.

Celkový počet programů a návštěvníků :

1 249 25 674 48 149

K o m e n t á ř k přehledu kulturní činnosti :

Kulturní činnost ve své úrovni i obsahu navazovala na předchozí rok. Průběžně byl aktualizován a zkvalitňován obsah programů, a to rychlým zařazováním nejnovějších poznatků získávaných hlavně prostřednictvím internetu. Pro zajištění atraktivnosti programů bylo využíváno též aktuálních událostí. V srpnu to bylo částečné zatmění Slunce, v prosinci zákryt Venuše Měsícem, i když počasí nepřálo pozorování tohoto jevu. Řada programů se v průběhu celého roku nesla ve znamení popularizace Mezinárodního roku planety Země, především cyklus přednášek o vývoji života na Zemi a výstava Ekologická doprava pro města. Sem můžeme zařadit i pozorování oblohy a okolí z věže vodárny, jež se konalo během dne otevřených dveří na věžovém vodojemu v NHK. Akci navštívilo přibližně 1300 lidí. Vzhledem k pokračující školské reformě základního vzdělávání jsme pro nový školní rok přistoupili k dalším úpravám našich vzdělávacích programů tak, aby odpovídaly novým rámcovým vzdělávacím programům pro základní vzdělávání, a to pro vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v prvním stupni a Člověk a příroda v druhém stupni a pro průřezové téma Environmentální výchova. Ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové byla uspořádána třídní akce *Hrajme si i hlavou* (pozorování Slunce a výukový program Malá planetární stezka) na Tylově nábřeží v Hradci Králové, která měla pozitivní ohlas u školních výprav i veřejnosti.

Rok 2008 se stejně jako předchozí rok 2007 nevyznačoval atraktivními astronomickými událostmi, které by přivedly na hvězdárnu mimořádně velké počty návštěvníků, jako tomu bylo v některých dřívějších letech. **Jejich počet byl přibližně stejný jako v roce 2007**, kdy počet návštěvníků se meziročně zvýšil o 8,5 %, a to hlavně návštěvníků individuálních. I v roce 2008 pokračoval mírný nárůst individuálních návštěvníků a zároveň mírný pokles u organizovaných školních návštěv, ovlivněný zřejmě obecně klesajícím počtem žáků a rušením málo naplněných škol. Stabilita počtu návštěvníků je především v sezónních měsících (březen až červen a září až prosinec) dána našimi prostorovými kapacitními možnostmi. Snažili jsme se proto v posledních letech ji rozšířit i mimo budovu hvězdárny (procházky s výkladem nově zřízenými naučnými stezkami v okolí hvězdárny - planetární a galaktická) a přednáškovými nebo pozorovacími akcemi v jiných místech kraje i mimo něj.

II. PERSONÁLNÍ OBLAST

1. **Stanovený specifický ukazatel** pro rok 2008:
průměrný přepočtený počet zaměstnanců : **13**

2. **Skutečný přepočtený počet zaměstnanců** za celý rok : **12,746**
Skutečný fyzický počet zaměstnanců k 31. 12. 2008 : 16
Stanovený průměrný přepočtený počet zaměstnanců nebyl v roce 2008 zcela naplněn. Jedna zaměstnankyně přerušila z osobních důvodů na vlastní žádost na 3 měsíce pracovní poměr. Tomu odpovídalo i nižší čerpání mzdových prostředků.

3. **Struktura zaměstnanců** na konci roku 2008 :

a) dle vzdělání :	vysokoškolské magisterské s vědec.hodn.:	2
	vysokoškolské magisterské	10
	úplné středoškolské	2
	základní	2
b) dle věku :	30 – 40 roků	2
	40 – 50	4
	50 – 60	3
	60 –	7
c) dle druhu vykonávané práce :	kulturně osvětová a odborná	9
	ekonomicko správní a organizační	3
	technické zabezpečení, vývoj a údržba	3
	úklid	1
d) dle zdravotního stavu :	se zdravotním postižením	2

- Přírůstky a úbytky** zaměstnanců :
Jedna zaměstnankyně přerušila na vlastní žádost na 3 měsíce pracovní poměr. Ke konci prosince 2008 skončil pracovní poměr 4 zaměstnanců - důchodců, pracujících na částečný pracovní úvazek na dobu určitou.

4. **Průměrná platová třída** za celý rok : 9,7
Průměrný platový stupeň za celý rok : 9,9

5. **Průměrný měsíční plat** zaměstnance v roce 2008 : 21 262,- Kč.

III. HOSPODAŘENÍ

Hvězdárna a planetárium v Hradci Králové jako příspěvková organizace zřizovaná Královéhradeckým krajem vyvíjí dle své zřizovací listiny veškerou svoji činnost jako činnost hlavní. Z hlediska daňového (pro účely daně z příjmu právnických osob) jsou jednotlivé druhy činností rozlišeny podle toho, zda jsou předmětem daně z příjmu, a to buď ze zákona, jako např. nájemné (odst. 3, § 18, zák. č. 586/1992 Sb.) a úroky z termín. vkladů, nebo, že příjmy jsou u určitého druhu činnosti (odst. 4a a odst. 6, § 18, zák. č. 586/1992 Sb.) vyšší než související náklady, jako např. prodej publikací, pomůcek a občerstvení (zboží).

Z hlediska zdanění proto členíme činnost Hvězdárny a planetária v Hradci Králové na :

- 1) kulturní činnost (vstupné) – příjmy jsou nižší než náklady – nezdaňuje se
- 2) prodej souvisejícího zboží – příjmy vyšší než náklady – zdaňuje se
- 3) nájemné – zdaňuje se ze zákona
- 4) služby související s pronájmem – příjmy jsou vyšší než náklady – zdaňují se
- 5) úroky z termínovaných vkladů – zdaňují se ze zákona.

V tomto členění jsou také uvedeny příjmy a výnosy v následujícím přehledu hospodaření.

III. 1. Výnosy	2007	2008	2008	plnění %	meziroč. index
	skutečnost Kč	plán Kč	skutečnost Kč		
1. služby	914 086	840 000	916 319	109	1,00
z toho : vstupné	609 310	560 000	648 435	116	1,06
pronájem	173 750	170 000	171 250	101	0,98
služby	131 026	110 000	96 634	88	0,74
2. prodej zboží	276 972	250 000	355 735	142	1,29
3. úroky z vkladů	31 341	30 000	39 999	133	1,28
z toho: běžné účty	3 835	3 000	3 675		
termínované vklady	27 506	27 000	36 324		
4. ostatní tržby	423		48 307		
Tržby a výnosy celkem	1 222 822	1 120 000	1 360 360	121	1,11
Příspěvek KÚ na provoz	5 970 000	6 280 000	6 280 000	100,0	1,05

Tržby a výnosy byly oproti předchozímu roku vyšší o 137 538 Kč (o 11,2 %) a o 240 360 Kč (21%) vyšší oproti rozpočtu, a to především v prodeji zboží (publikací, pomůcek a občerstvení), ale i ve vstupném. Uvážíme-li, že 48 tis. Kč v ostatních tržbách bylo v roce 2008 mimořádné a rozpočet s ním nepočítal (plnění pojišťovny za živelní škodu), byly **celkové tržby a výnosy** přesto v roce 2008 **o 89 231 Kč (7,3 %) vyšší oproti roku předchozímu a o 192 053 Kč (17%) vyšší oproti rozpočtu**. Rok 2008 nevynikal atraktivními astronomickými úkazy, proto nárůst tržeb svědčí o trvalejším zájmu veřejnosti (hlavně individuálních návštěvníků) o naši produkci, a to jak o publikace a pomůcky, tak i návštěvu našich programů.

Příspěvek zřizovatele na provoz byl v průběhu roku zvýšen o 70 000 Kč na osobní (mzdové) náklady a byl poskytnut v plné rozpočtované výši **6 280 000 Kč**. Ta byla **o 5 % vyšší** než v roce předchozím.

III. 2. Náklady	2007	2008	2008	2008	
	skutečnost Kč	plán Kč	skutečnost Kč	plnění %	meziroč. index
1. materiálové	949 381	990 000	1 114 562	113	1,17
z toho : materiál	521 096	490 000	485 911	99	0,93
energie, plyn	277 422	350 000	429 521	123	1,55
benzin	17 754	15 000	14 961	100	0,84
prodané zboží	133 109	135 000	184 169	136	1,38
2. služby	1 357 804	1 500 000	1 380 306	92	1,02
z toho : opravy a údržba	101 650	200 000	101 528	51	1,00
cestovné	4 705		5 567		
pohoštění a dary	2 833	5 000	1 180	24	0,42
příspěvky na obědy	98 718		111 604		
poštovné	12 191		7 723		
tel., internet, rozhl.,TV	70 201		62 112		
propagace	30 347		33 912		
informační tisky	16 710		15 260		
vodné a stočné	13 703		30 747		
odpad	5 562		6 379		
software	7 574		45 379		
projekční práce	40 000		47 600		
nájemné prostor	872 424	873 000	847 786	97	0,97
ostatní externí služby	81 186		63 529		
3. mzdové náklady	3 296 473	3 555 000	3 397 427	96	1,03
z toho : platy	3 146 750	3 355 000	3 252 089	97	1,03
OON	149 723	200 000	145 338	73	0,97
4. sociální náklady	1 208 383	1 215 000	1 234 736	102	1,02
z toho : sociál. a zdrav. poj.	1 145 448		1 169 695		1,02
příspěvek FKSP	62 935		65 041		1,03
5. daně a poplatky	95	5 000	1 800	36	
6. ostatní náklady	22 279	26 000	23 312	90	1,05
7. odpisy dlouhodob. majetku	111 542	109 000	108 728	100	0,97
náklady celkem	6 945 957	7 400 000	7 260 871	98	1,05

Celkové náklady byly oproti rozpočtu nižší o 139 129 Kč, tj. o 1,9 %. Oproti skutečnosti předchozího roku byly vyšší o 4,5 %. Úspora oproti rozpočtu byla vytvořena především ve mzdách (vyšší nemocnost a přechodně nižší stav zaměstnanců) a tím i v celkových osobních nákladech. Menších úspor nákladů vůči rozpočtu nebo předchozímu roku bylo dosaženo i v některých dalších nákladových položkách. Naopak výrazně vyšší náklady vůči předchozímu roku i rozpočtu byly v energiích (elektřina, zemní plyn, vodné a stočné), kde byly způsobeny nejen velkým nárůstem cen, ale i značným meziročním kolísáním záloh stanovovaných nám dodavateli.

Výsledek hospodaření 379 489 Kč byl vytvořen z 63 % tržbami a výnosy, a to jak ze zdaňovaných činností (prodej publikací, pomůcek a občerstvení), tak i vstupného a dalších příjmů. Zbytek vznikl především díky úspoře v osobních nákladech (vyšší nemocnost a přechodně nižší stav zaměstnanců). **Výsledek hospodaření navrhujeme vypořádat převodem do rezervního fondu organizace v plné výši.**

ZÁVĚR

Plán kulturní činnosti byl naplněn, v některých částech i překročen. Atraktivita astronomických událostí roku 2008 nebyla taková, aby přivedla na hvězdárnu mimořádné počty návštěvníků jako v některých předchozích letech. Jejich počet byl stejný jako v roce 2007, kdy byl zaznamenán výraznější nárůst, a to především u individuálních návštěvníků. I v roce 2008 pokračoval mírný nárůst individuálních návštěvníků a naopak mírný pokles u organizovaných školních návštěv, ovlivněný zřejmě obecně klesajícím počtem žáků a rušením málo naplněných škol. Rozšířil se počet našich akcí mimo zařízení v jiných místech. Stabilita poměrně velkého počtu návštěvníků svědčí o přetrvávajícím zájmu o nabízené programy.

Výsledek hospodaření 379 489 Kč byl vytvořen z 63% vyššími příjmy, a to jak ze vstupného, tak především z doplňkového prodeje publikací a pomůcek. Z menší části se podílejí úspory v osobních nákladech.

Stanovené závazné ukazatele rozpočtu organizace na rok 2008:

Příspěvek zřizovatele 6 280 000 Kč na provoz byl poskytnut v plné výši.

Stanovený odvod 1 055 000 Kč (odpisy a výkup restituovaného pozemku) do rozpočtu zřizovatele z investičního fondu organizace byl v této výši uskutečněn.

Stanovené specifické ukazatele rozpočtu organizace na rok 2008:

- limit mzdových prostředků 3 695 tis. Kč
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců 13
- limit výdajů na pohoštění a dary 5 tis. Kč

nebyly překročeny.

V Hradci Králové 27. února 2009

Ing. František Hovorka, CSc.
ředitel HPHK

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM v Hradci Králové

Zámeček 456/30, 50008 Hradec Králové, IČ:00084018, tel.:495264087, 495270959
fax: 495267952, e-mail: hvezdarna@astrohk.cz, <http://www.astrohk.cz>